

ДОБРИ СИНОВЕ ЯПОНСКА ПРИКАЗКА

chitanka.info

Имало едно време една бедна вдовица. Тя живеела с тримата си сина. Мъж ѝ бил умрял, още когато децата били съвсем малки. Тъй като тя нямала ни родители, ни сродници, които биха ѝ помогнали, трябвало сама да храни и отглежда рожбите си. Но момчетата растели здрави и силни. Толкова им било добре, че и на ум им не идело да се оплакват. Па и майката работела неуморно от сутрин до вечер, за да не лиши от нищо децата си, та да не усетят, че са сираци.

Годините минавали. Децата растели. Като виждали какви големи грижи полага за тях майка им и колко се труди да им угоди, все повече и повече я обиквали и залягали да ѝ помагат и да облекчават работата ѝ. Но и майката треперела над децата си. Неведнъж се случвало да мине някой бездетен богаташ край къщата и да види на улицата как си играят хубавите червендалести момчета, па да помоли майка им да му даде някое от тях да го осинови. В замяна на това, разбира се, той предлагал на жената много пари. Но колкото и бедно да живеело семейството, жената не искала дори да чуе за такава замяна.

— Нямам деца за продан — казвала тя усмихнато на богатия минувач. — Бог ще ми помогне да ги изгледам.

При тия думи момчетата се хвърляли на шията ѝ, прегръщали я, целували я и се кълнели, че винаги ще я слушат и никога няма да я огорчават.

И наистина, те помнели това свое обещание. Никога не правели нищо, за което би ги смъррила майка им. Когато порасли, трите момчета почнали да печелят, за да хранят майка си, а тя си седяла къщи и гледала домакинството.

Най-големият син, Моза, станал рибар. Той плавал с лодката си по голямата река, която течала край селото, и хвърлял мрежи — да лови риба. С време той спестил малко пари, та наел един голям вир, дето имало много шарани. Наловената риба носел в града, дето богатшите се надпреварвали да я купуват.

Средният син, Кувакио, станал градинарски работник, а най-малкият — Оша — работник по нивята. Те се главявали у богати чифликчии с надница и тъй си печелели прехраната.

Майката и синовете живеели добре. Имало с що да се нахранят и с що да се облекат, за да излязат на улицата. Поправили и къщата: стегнали стените, запълнили процепите, облепили прозорците с чиста бяла хартия. Пред вратата посадили кедър и червена камелия. Но

колкото и да печелели момците, те не били богати: изкарвали само колкото да се прехрани семейството. Не можели да отделят пари настрана, защото трудът им не се заплащал скъпо.

Поради това Моза и Оша решили да не се женят.

— Ако се оженим — рекли те, — що ще стане с добрата ни майка? Децата ни ще изядат всичкия ориз. А бива ли нашата майка, която се и днес грижи за нас, да гладува?

На тия думи средният син, Кувакио, не отговарял нищо. Той скръбно навеждал глава и мълчал. Когато братята му го запитвали защо е скръбен, той отбягвал да отговори. Но веднъж Моза и Оша настояли много и той им се признал, че отдавна е обикнал една добра и хубава мома, за която би му се искало да се ожени, стига майка им да го благослови.

— Че защо се срамуваш да кажеш? — рекли му братята. — Никой не те кара да правиш като нас. Ако искаш, ожени се. Тогава поне майка ни ще си има помагачка в къщната работа. А пък родят ли ти се деца, ние ще работим и за тях.

Те казали на майка си. Вдовицата се съгласила на драго сърце да ожени сина си. Кувакио се оженил. В къщата дошла булка — добра, любезна и трудолюбива. А подир година се добило и момче, на което бабата не можела да се нарадва: толкова го обикнала.

Моза и Оша работели неуморно, без да помислят за себе си. Те гледали само едно — да бъде добре на майка им и на братовото им семейство.

Но един ден вдовицата паднала болна. Какви ли не лекове опитали синовете ѝ, но нищо не помогнало. Майката слабеела от ден на ден и всички се изплашили, че няма да я бъде.

Една вечер братята се били върнали от работа. И тримата насядали край леглото на болната. Тя дишала на пресекулки. Те я гледали и мълчали. По едно време си отворила очите и казала с глас, който едва се чувал:

— Моза, скъпи сине, чуй, какво ще ти кажа. Иди ми хвани един шаран. Ако хапна от него, ще ми стане по-добре.

Като чули това, всички се спогледали уплашено. Ясно било, че болната бълнува. Тогава било зима. Вирът бил заледен: как ще се хване риба? Но Моза решил, каквото и да стане, да се опита да хване шаран.

— Щом на мама толкова се яде шаран, сигурно от него ще й мине или поне ще й олекне.

И той станал, грабнал брадвата и отишъл при вира. Дебел слой лед покривал водата. Студен вятър духал. Небето било ясно. Светели едри звезди. И месецът греел. Момъкът почнал да сече леда. Стига да успее да пробие дупка — поне колкото да си пъхне ръката във водата, все може да се надява, че ще улови нещо. Тая надежда му придала сила. Заловил се да цепи дебелата ледена кора. Пот се леела от тялото на рибаря, макар че нощта била много студена.

Но работата не споряла на Моза. Едри отчупки^[1] лед хвърчали на вси страни, а дупка не се показвала, сякаш някоя невидима сила покривала с нов леден слой всяка пукнатина, през която можело да бликне вода.

Цяла нощ работил без умора Моза, но не смогнал да пробие леда. Когато се съзорило, той капнал от изнемога и захвърлил секирата. Сърцето му се свило, като си спомнил за своята болна майка и като си помислил, че ще трябва да се върне при нея с празни ръце.

Но ето че изведнъж момъкът усетил нещо чудно. По тялото му се разляла силна топлина, толкова силна, че трябвало да си съблече дрехите. В същото време в сърцето си почувствал голяма радост, защото му дошло на ум нещо: да легне на леда и да го разтопи. Моза се проснал на леда. Студената кора почнала да се стапя около него. Той потъвал все по-дълбоко и по-дълбоко, а когато водата му стигнала до гърдите, той напипал с ръката си един голям тлъст шаран.

Стиснал Моза рибата, измъкнал се от вира и се затекъл към къщи. Сварили шарана, майката хапнала от него и наистина се почувствувала по-добре. Треската й минала.

Но болната била много слаба. Тя се привдигнала бавно. Седмици минавали, а тя все още лежала. Синовеите почнали да се боят да не би майка им да ги остави. Но една нощ, когато се били насъбрали около нея, тя рекла на най-малкия си син:

— Оша, иди, милички, в бамбуковата горичка, та ми набери бамбукови стръкове. Струва ми се, че — като ги изям — ще ми се върне силата.

Оша отишъл. Но зимата не била още минала. Сняг и лед покривали земята, а бамбуците пуцали стръкове чак напролет, когато слънцето стопли земята. Момъкът стигнал до бамбуковата гора, но се

оказало, че в нея не може да се влезе, дебел слой от заледен сняг бил притиснал клоните надолу и между тях не можело да се мине.

Оша се не отчаял. Кое с помощта на острата лопата, кое с ръце, той почнал да чупи клоните, за да си пробие път. И успял. Влязъл в гората и се заел да копае. Тежка била тая работа, дори и за сръчен копач като него. Макар че било много студено, пот се леела по тялото на Оша. Той неуморно копал, докле най-сетне се показала рохка земя. Като по чудо, тъкмо там, дето копаел, се подали нежни бамбукови стръкове — от ония, които са за японците най-вкусно пролетно ядиво. Момъкът изкопал колкото могъл и ги отнесъл вкъщи.

А когато майката изяла бамбуковите стръкове, тя се наистина поправила. Силите ѝ се върнали. Здрава и весела, тя станала и се разходила пред хижата.

Семейството заживяло отново щастливо като по-рано. Ала не било за дълго. Годината излязла безплодна. В окръга настъпил глад. Цената на ориза и на пшеницата се вдигнала много: само най-богатите можели да си купят. Цвеклото, ряпата и морковите били също доста скъпи, а боб нямало никак. С какво ще преживеят сиромасите? Отвсякъде се чували плачове и въздишки: хората гладували, заболявали и мрели.

Вдовицата и синовете ѝ не били от ония щастливци, които имат пари, та могат да си купят каквото искат. За да намалят гладните гърла вкъщи, Моза и Оша решили да напуснат за някое време родното си село и да потърсят работа на друго място, дето няма глад. С мъка на сърце се сбогували те с майка си, па я оставили на грижите на Кувакио.

Кувакио и жена му не само работели пряко сила, но си и не дояждали, за да остане храна за детето и неговата баба. При все това, и бабата и внучето ѝ не можели да се нахранят както трябва, защото ядивата били скъпи, а парите — малко.

Една нощ Кувакио се мятал на леглото си и се мъчел да заспи. Но все го не хващал сън, защото си мислел за онова, що чака семейството — гладна смърт. Изведнъж пред очите му светнало нещо. Явил се духът на баща му и му казал:

— Кувакио, сине мой. Досега ти си мислил все за другите. Време е да помислиш и за себе си. Още дълго ли ще чакам тука майка ти? Не я ли виждаш, че е престаряла? Много живя тя: стига ѝ. Ако престанеш

да се грижиш за нея, ще спестите храна колкото за едно гърло и ще прекарате добре. По-добре три гърла, отколкото четири.

Като чул тия думи, Кувакио настръхнал цял.

Да остави майка си да умре от глад ли? Та това би значило да я убие. Не, това, що е видял, е тежък сън и той трябва да го забрави: не е идвал духът на баща му, а някой бес^[2] му се е явил насън.

Кувакио скочил и излязъл от къщи. Тръгнал на лов — дано удари някоя птица. Сетне набрал от гората корени и билки, па отнесъл всичко това на жена си и ѝ поръчал да сготви обяд.

Но през нощта се явил отново призракът на баща му. И пак му казал същото. Това се повтаряло всяка нощ. На Кувакио идвало да полудее. Главата му пламтяла. В ума му звучали постоянно думите: „По-добре три гърла, отколкото четири“. И той почнал малко по малко да се убеждава, че боговете искат от него жертва. Но кого да пожертвува?

Най-сетне той не се сдържал: извикал жена си настрана, па ѝ разправил всичко.

И накрай казал:

— Ако трябва да си отиде някой, нека бъде нашето дете. То е поне малко и не разбира. Но как ще лиша от живот оная, която ме е родила?

Жената се разплакала. Тя притиснала своето дете до сърцето си и казала:

— Мене убий по-добре, Кувакио, но остави детето да си живее.

— Нима мислиш, че искам да убия своето дете? Но не помниш ли, че се заклех пред братята си да се грижа за нашата майка? Тя е направила толкова много за нас, че — ако небето иска жертва — по-добре е да бъде син ми, отколкото тя.

През нощта Кувакио отишъл в бамбуковата гора да изкопае трап, в който да зарови сина си. Сърцето му се стиснало от мъка. От време на време се поспирал и се оглеждал наоколо — да види, не ще ли се яви някой призрак да му каже: „Стой. Недей копа. И майка ти, и син ти ще живеят“.

Но никакъв призрак не се явявал. Трапът бил току-речи изкопан. Отведнъж лопатата се ударила о нещо твърдо. Кувакио скочил в ямата, разровил с ръце и намерил голям ковчег от жълта мед; отворил капака и пред очите му се лъснало злато: ковчегът бил пълен с жълтици.

Още същата нощ той пренесъл парите у дома си. Накупили храна, пратил хора да повикат братята му. Моза и Оша дошли и узнали що е станало.

— Кувакио — рекли те. — Небето те е наградило за голямата ти обич към нашата майка. Дано я поживят боговете — още дълго да ѝ се радваме.

[1] Отчупки — отломки. — Бел.ел.кор. ↑

[2] Бес (*старослав./старобълг.*) — демон, зъл дух. — Бел.ел.кор.

↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.